



Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 11. prosinca 2020.
(OR. en)

13852/20

ENV 788
COMPET 626
AGRI 471
TRANS 589
MI 560
IND 263
CONSOM 214
ECOFIN 1136
ENER 486
RECH 511
SAN 463
MARE 36
SOC 794
CHIMIE 63
ENT 149

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće

Br. preth. dok.:	13503/20
Br. dok. Kom.:	6766/20 + ADD 1 - COM(2020) 98 final

Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća naslovljenih „Osigurati da oporavak bude kružan i zelen” – odobrenje
----------	---

1. Komisija je 11. ožujka 2020. predstavila komunikaciju naslovljenu „Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo. Za čišću i konkurentniju Europu”¹. Akcijski plan ključan je element europskog zelenog plana i u njemu se utvrđuje sveobuhvatan okvir za djelovanja usmjerena na ubrzavanje tranzicije na „model regenerativnog rasta” kojim će se znatno doprinijeti postizanju klimatske neutralnosti do 2050. i odvajanju gospodarskog rasta od upotrebe resursa, te će se istodobno osigurati da EU dugoročno ostane konkurentan i da nijedan dionik ne bude zapostavljen. Ta tranzicija također je sastavni dio europske industrijske strategije² koju je Komisija predstavila u isto vrijeme.
2. Akcijskim planom za kružno gospodarstvo predviđa se otprilike 35 djelovanja, pri čemu je okvir politike za održive proizvode ključna sastavnica koja obuhvaća inicijative o dizajnu proizvoda, proizvodnim postupcima te jačanju položaja potrošača i javnih naručitelja. Usmjerene inicijative bavit će se lancima vrijednosti ključnih proizvoda kao što su elektronika i IKT, baterije, ambalaže, plastika, tekstil, građevinarstvo i zgrade te hrana. Nadalje, predviđena je revizija zakonodavstva o otpadu. Jačanje djelovanja na međunarodnoj/globalnoj razini također je važna sastavnica akcijskog plana.
3. Početne rasprave o akcijskom planu održane su u proljeće na razini Radne skupine. Ministri i ministrice okoliša na neformalnoj videokonferenciji održanoj 23. lipnja 2020. razmijenili su mišljenja o doprinosu okolišne i klimatske politike, uključujući kružno gospodarstvo, oporavku od bolesti COVID-19.
4. U tom kontekstu predsjedništvo je predstavilo nacrt zaključaka Vijeća naslovljenih „Osigurati da oporavak bude kružan i zelen” kao odgovor na akcijski plan u cilju pružanja sveobuhvatnih političkih smjernica o širokom rasponu djelovanja koja je Komisija predvidjela u planu. U nacrtu zaključaka ističe se i uloga kružnog gospodarstva u oporavku od pandemije bolesti COVID-19 te stvara poveznica s digitalizacijom, pri čemu se naglašava njezina važnost za ostvarenje punog potencijala kružnog gospodarstva.

¹ 6766/20 + ADD 1 – COM(2020) 98 final.

² 6782/20 – COM(2020) 102 final.

5. Na razini Radne skupine o nacrtu zaključaka raspravljalo se na nizu neformalnih videokonferencija, iz čega je proizašla velika potpora posljednjem nacrtu koji je predložilo predsjedništvo. Zatim je o njima postignut privremeni dogovor neformalnim prešutnim postupkom.
6. Odbor stalnih predstavnika potvrdio je dogovor o nacrtu zaključaka 9. prosinca 2020.
7. U skladu s time Vijeće se poziva da odobri nacrt zaključaka iz Priloga ovoj napomeni.

Osigurati da oporavak bude kružan i zelen
– nacrt zaključaka Vijeća –

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

Zaključke Europskog vijeća od 21. srpnja 2020. o višegodišnjem financijskom okviru i Instrumentu Europske unije za oporavak *Next Generation EU*¹;

Zaključke Europskog vijeća od 12. prosinca 2019. o klimatskim promjenama²;

komunikacije Komisije naslovljene:

- „Čist planet za sve: europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo”³;
- „Europski zeleni plan”⁴;
- „Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju”⁵;
- „Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo: Za čišću i konkurentniju Europu”⁶;
- „Pouzdanost opskrbe kritičnim sirovinama: put prema većoj sigurnosti i održivosti”⁷;
- „Strategija održivosti u području kemikalija – Prelazak na netoksični okoliš”⁸;

1 EUCO 10/20.

2 EUCO 29/19.

3 15011/18 – COM(2018) 773 final.

4 15051/19 + ADD 1 – COM(2019) 640 final.

5 8136/20 – COM(2020) 456 final.

6 6766/20 + ADD 1 – COM(2020) 98 final.

7 10435/20 – COM(2020) 474 final.

8 11976/20 + ADD 1 – COM(2020) 667 final.

- „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote”⁹;
- „Strategija ‚od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav”¹⁰;
- „Nova industrijska strategija za Europu”¹¹ i „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu”¹²;
- „Utvrđivanje i uklanjanje prepreka na jedinstvenom tržištu”¹³ i „Dugoročni akcijski plan za bolju provedbu i osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta”¹⁴;
- „Izgradnja digitalne budućnosti Europe”¹⁵ i „Europska strategija za podatke”¹⁶;

prethodne zaključke Vijeća o kružnom gospodarstvu, a posebno one od 25. lipnja 2018. naslovljene „Ostvarivanje ciljeva akcijskog plana EU-a za kružno gospodarstvo”¹⁷ i od 4. listopada 2019. naslovljene „Više kružnosti – prijelaz na održivo društvo”¹⁸;

zaključke Vijeća od 26. lipnja 2019. naslovljene „Prema strategiji Unije za održivu politiku o kemikalijama”¹⁹;

zaključke Vijeća od 23. listopada 2020. naslovljene „Bioraznolikost – potreba za hitnim djelovanjem”²⁰;

zaključke Vijeća od [...] naslovljene „Digitalizacija u korist okoliša”²¹;

⁹ 8219/20 + ADD 1 – COM(2020) 380 final.
¹⁰ 8280/20 + ADD 1 – COM(2020) 381 final.
¹¹ 6782/20 – COM(2020) 102 final.
¹² 6783/20 – COM(2020) 103 final.
¹³ 6779/20 – COM(2020) 93 final.
¹⁴ 6778/20 – COM(2020) 94 final.
¹⁵ 6237/20 – COM(2020) 67 final.
¹⁶ 6250/20 – COM(2020) 66 final.
¹⁷ 10447/18.
¹⁸ 12791/19.
¹⁹ 10713/19.
²⁰ 12210/20.
²¹ [xxxx/20].

rezolucije Europskog parlamenta o učinkovitoj upotrebi resursa: prijelaz na cirkularnu ekonomiju; o provedbi Direktive o ekološkom dizajnu (2009/125/EZ) od 31. svibnja 2018.; o europskom zelenom planu od 15. siječnja 2020.; o strategiji održivosti za kemikalije od 10. srpnja 2020.;

rezoluciju Opće skupštine UN-a naslovljenu „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.“, ciljeve održivog razvoja, ministarsku deklaraciju s četvrtog zasjedanja Skupštine UN-a za okoliš, u kojoj je svjetska zajednica dogovorila da će putem kružnoga gospodarstva promicati obrasce održive potrošnje i proizvodnje, rezolucije Skupštine UN-a za okoliš 2/8 o održivoj proizvodnji i potrošnji, 4/1 o inovativnim načinima postizanja održive potrošnje i proizvodnje, 4/6 o morskom plastičnom smeću i mikroplastici, 4/9 o onečišćenju plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu te 2/7 i 4/8 o dobrom upravljanju kemikalijama i otpadom;

Na putu prema oporavku od pandemije bolesti COVID-19

1. ISTIČE važnost održive obnove našeg gospodarstva i društva nakon pandemije bolesti COVID-19; stoga NAGLAŠAVA da je važno od samog početka utvrditi pravi smjer, pri čemu europski zeleni plan služi kao plan za prijelaz na kružno i klimatski neutralno gospodarstvo koje je otporno, konkurentno i sigurno, kojim se štiti, obnavlja i održivo iskorištava bioraznolikost te postiže nulta stopa onečišćenja, u kojem je gospodarski rast odvojen od iskorištavanja resursa i kojim se uzimaju u obzir različite polazne točke i posebnosti država članica te omogućuje pravedna tranzicija u kojoj nitko nije zapostavljen;
2. NAGLAŠAVA važnost Instrumenta Europske unije za oporavak (*Next Generation EU*) i višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za otvaranje radnih mjesta i saniranje neposredne štete prouzročene pandemijom bolesti COVID-19 te istodobno stavljanje Unije čvrsto na put prema održivom i stabilnom oporavku, podupiranje učinkovite, pravedne i socijalno uravnotežene provedbe ciljeva politike europskog zelenog plana i osiguravanje usklađenosti rashoda EU-a s načelom nenanošenja štete i ciljevima Pariškog sporazuma;

3. UVAŽAVA središnju ulogu koju prijelaz na kružno gospodarstvo ima u pospješivanju konkurentnosti, inovacija, radnih mjesta i dobrobiti poticanjem kružnih poslovnih modela i praksi nabave, poduzetništva te istraživanja, produljenjem razdoblja uporabe proizvoda, dodavanjem veće vrijednosti i funkcionalnosti proizvodima, zgradama i imovini, sprečavanjem iscrpljivanja resursa i nastanka otpada te daljnjim poboljšanjem gospodarenja otpadom primjenom hijerarhije otpada, uspostavljanjem jedinstvenog tržišta za netoksične, visokokvalitetne sekundarne sirovine koje dobro funkcionira te uporabom podataka i digitalnih tehnologija; ISTIČE da se pritom opskrbni lanci mogu skratiti i diversificirati, a strateške ovisnosti o primarnim, posebice neobnovljivim, resursima smanjiti, čime će se povećati strateška autonomija i otpornost EU-a te istodobno očuvati otvoreno gospodarstvo;
4. PODSJEĆA da će odvajanje našeg gospodarskog rasta od iskorištavanja resursa te prijelaz na kružne sustave proizvodnje i potrošnje biti ključni za ostvarenje ciljeva održivog razvoja iz UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. i postizanje klimatske neutralnosti EU-a do 2050., smanjenje gubitka bioraznolikosti, očuvanje i obnovu ekosustavâ i njihovih usluga, povećanje učinkovitosti resursa i postizanje netoksičnog okoliša, čime će se ujedno utjecaj iskorištavanja resursa i emisija stakleničkih plinova zadržati unutar granica našeg planeta i omogućiti nam se da ispunimo svoju odgovornost prema budućim generacijama te POZIVA Komisiju i države članice da teže potpunom kružnom gospodarstvu;
5. SNAŽNO POZDRAVLJA novi akcijski plan za kružno gospodarstvo kao središnji stup europskog zelenog plana, ključan za ostvarivanje gospodarskog oporavka i održivog rasta;
6. NAGLAŠAVA da je novi akcijski plan za kružno gospodarstvo važno usmjeriti na politiku održivih proizvoda, lance vrijednosti ključnih proizvoda i sprečavanje nastanka otpada te CIJENI što se u mnogim njegovim djelovanjima odražavaju pozivi i preporuke iz Zaključaka Vijeća od 4. listopada 2019. o kružnom gospodarstvu;

7. POZIVA Komisiju da što prije pokrene djelovanja i podnese zakonodavne prijedloge utvrđene u akcijskom planu za kružno gospodarstvo u skladu s dogovorenim načelima bolje izrade zakonodavstva²², ponajprije provedbom sveobuhvatnih procjena učinka, te da namijeni potrebne resurse kako bi se osigurali i olakšali njegova provedba i izvršenje, među ostalim i pravodobnom dostavom potrebnih provedbenih dokumenata i smjernica te redovitim izvješćivanjem država članica o napretku provedbe; PREPOZNAJE da bi pri pripremi novih mjera politike i zakonodavnih mjera u okviru akcijskog plana za kružno gospodarstvo u obzir trebalo uzeti posebne izazove s kojima se suočavaju otoci; PREPOZNAJE ulogu država članica u provedbi i dopunjavanju akcijskog plana za kružno gospodarstvo vlastitim djelovanjem i ulaganjem na nacionalnoj razini;
8. POZIVA na usklađenost u oblikovanju i provedbi različitih politika; ISTIČE da se pri potkrepljivanju ključnih djelovanja utvrđenih u novom akcijskom planu za kružno gospodarstvo, u skladu s Programom UN-a za održivi razvoj do 2030. i Pariškim sporazumom, moraju uspostaviti jasne poveznice s relevantnim postojećim i budućim strategijama, sporazumima i inicijativama, posebice, ali ne isključivo, u okviru zelenog plana; NAGLAŠAVA da je pri potkrepljivanju ključnih mjera važno da administrativno i gospodarsko opterećenje ostanu proporcionalni;

Održivi proizvodi kao standard

(Dizajn održivih proizvoda)

9. POZDRAVLJA inicijativu koju je najavila Komisija, a koja se odnosi na podnošenje zakonodavnih prijedloga u sklopu sveobuhvatnog i integriranog okvira politike za održive proizvode kojim se promiču klimatska neutralnost, energetska učinkovitost i učinkovitost resursa te netoksično kružno gospodarstvo, kojim se štite javno zdravlje i bioraznolikost te osnažuju i štite potrošači i javni naručitelji;

²² Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.).

10. ISTIČE da se načela održivosti proizvoda u okviru politike za održive proizvode moraju temeljiti na pristupu životnom ciklusu kojim se smanjuje utjecaj na okoliš, maksimalno povećava zadržavanje vrijednosti, prednost daje trajnijim proizvodima, a materijale zadržava u gospodarskom ciklusu što je dulje moguće (ponovno promišljanje, odbijanje, ponovna uporaba, smanjenje, popravak, redizajniranje i recikliranje), uzimajući pritom u obzir društvene aspekte; u tom kontekstu POZIVA Komisiju da iznese prijedloge kojima će se osigurati da se u dizajnu proizvoda koji će se staviti na europsko tržište ta načela kružnosti kombiniraju s načelom sigurnih kemikalija dizajniranih da budu održive te s energetsom učinkovitošću, istodobno osiguravajući njihovu kvalitetu, učinkovitost i sigurnost; POZIVA Komisiju da zajedno s državama članicama i dionicima razvije relevantne metode za provjeru recikliranog udjela u proizvodima i da prema potrebi radi na uvođenju obveznog recikliranog udjela za određene skupine proizvoda;
11. POZIVA Komisiju da radi na pitanjima prekomjerne potrošnje te smanjenja potrošnje određenih proizvoda za jednokratnu uporabu na temelju procjene učinka te da pristupi rješavanju problema preuranjenog zastarijevanja proizvoda, osobito električnih i elektroničkih uređaja, što obuhvaća i softver; POZDRAVLJA namjeru Komisije da uvede zabranu uništavanja neprodane trajne robe, osim u slučaju valjanih razloga;
12. SNAŽNO POZDRAVLJA predanost Komisije da svede prisutnost zabrinjavajućih tvari u proizvodima na najmanju moguću mjeru te ih zamijeni u mjeri u kojoj je to moguće; PODUPIRE jačanje kružnosti u netoksičnom okolišu; POZIVA Komisiju da ojača integriranu sigurnost i održivost kao načelo, što će također dovesti do dodatnih inovacija i dobrog upravljanja kemikalijama i otpadom; NAGLAŠAVA važnost sigurnosti proizvoda, što obuhvaća izbjegavanje zabrinjavajućih tvari u proizvodima, osobito kada njihova uporaba nije nužna, i osiguravanje jednostavnog pristupa informacijama o kemijskom sadržaju tijekom cijelog životnog ciklusa proizvoda, među ostalim za subjekte za gospodarenje otpadom i, na zahtjev, za potrošače;

13. POZDRAVLJA namjeru Komisije da predstavi temeljnu zakonodavnu inicijativu za proširenje područja primjene Direktive o ekološkom dizajnu kako bi njezin okvir postao primjenjiv na širi raspon proizvoda; POZIVA Komisiju da razvije nove kriterije kojima će se ponajprije nastojati osigurati učinkovitost resursa i materijala te ciklusi netoksičnih materijala, no da ujedno nastavi ostvarivati napredak u vezi s energetsom učinkovitošću, uzimajući u obzir posebnosti proizvoda i vodeći računa o sigurnosti proizvoda; NAGLAŠAVA da ti kriteriji moraju biti konkretni i provjerljivi;
14. ISTIČE da se postupkom utvrđivanja kriterija za ekološki dizajn treba u potpunosti uzeti u obzir razvoj proizvoda i tržišta te da bi taj postupak stoga trebao postati učinkovitiji, pri čemu bi trebalo izbjegavati nepotrebna kašnjenja i administrativna opterećenja; POTIČE Komisiju da ubrza taj postupak i dovrši svaku skupinu proizvoda u roku od tri godine;
15. NAPOMINJE da bi ekološki otisak proizvoda mogao biti jedna od temeljnih metodologija za različite alate politike u području proizvoda u EU-u i u okviru za održive proizvode, uzimajući u obzir i druge prikladne metodologije;
16. POZIVA Komisiju da ispita potencijal novih poslovnih modela kojima bi se mogle optimizirati učinkovitost i održivost proizvoda i usluga duž cijelog lanca vrijednosti, kao što su dijeljenje, *leasing*, ponovna proizvodnja proizvoda te pružanje proizvoda u obliku usluga ili pružanje rabljenih proizvoda, kao i potencijal modelâ vlasništva proizvođača i potpore, istodobno prepoznajući ključnu ulogu MSP-ova i potrošača u tim novim poslovnim modelima; NAGLAŠAVA gospodarski potencijal i potencijal za otvaranje radnih mjesta u sektoru popravaka u Europi;

(Jačanje položaja potrošača i javnih naručitelja)

17. ISTIČE potrebu za pružanjem sveobuhvatnih, provjerljivih, standardiziranih i lako dostupnih informacija o održivosti proizvoda (primjerice u digitalnim formatima) kojima se sprečava manipulativni zeleni marketing te se poštuju poslovne tajne i intelektualno vlasništvo; stoga POZIVA Komisiju da utvrdi zahtjeve u pogledu informacija o utjecaju proizvoda na okoliš, što obuhvaća mogućnost njihova popravka, te da prouči izvedivost uvođenja regulatorne oznake za okoliš;

18. POZDRAVLJA namjeru Komisije da uspostavi „pravo na popravak”, koje bi potrošačima trebalo omogućiti popravak proizvoda po razumnim cijenama; ISTIČE potrebu za jačim pravima potrošača kako bi se potaknula trajnost proizvoda; NAGLAŠAVA da bi se svi novi zahtjevi u vezi s trajnošću trebali temeljiti na onima koji su već utvrđeni u relevantnim odlukama Komisije o znaku za okoliš EU-a te u paketu za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti (kao što su dostupnost rezervnih dijelova, informacije o popravku i održavanju, rastavljanje s pomoću uobičajenih alata itd.) s ciljem proširenja tih zahtjeva na relevantne kategorije proizvoda i povećanja njihove ambicioznosti;
19. CIJENI namjeru Komisije da osigura da tvrdnje o ekološkoj prihvatljivosti budu potkrijepljene utjecajem proizvoda na okoliš tijekom cijelog životnog ciklusa, koristeći se ekološkim otiscima proizvoda i drugim metodama koje se temelje na životnom ciklusu; POZIVA Komisiju da u tom kontekstu razmotri i postojeće instrumente, kao što su sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) te deklaracije o utjecaju proizvoda na okoliš kad je riječ o informacijama među poduzećima, dajući pritom prednost određenim dokazanim i renomiranim uspostavljenim europskim i nacionalnim oznakama za okoliš tipa I;
20. POZDRAVLJA namjeru Komisije da istakne važnost javne nabave kružnih proizvoda i usluga za poticanje kružnih tržišta i ulaganja te PODUPIRE, u mjeri u kojoj je to primjereno i izvedivo, obvezne kriterije zelene javne nabave koji se temelje na analizama i ciljevima u vezi s utjecajem tijekom cijelog životnog ciklusa te naglašava potrebu za izvješćivanjem i praćenjem kako bi se ocijenili rezultati politika zelene javne nabave, uz istodobno smanjenje administrativnog opterećenja; NAGLAŠAVA važnost relevantnog osposobljavanja;

(Načela kružnosti u proizvodnim postupcima)

21. PODSJEĆA da je kružno gospodarstvo ključno za postizanje ciljeva industrijske strategije EU-a; stoga POZDRAVLJA djelovanja obuhvaćena tom strategijom, kojima se načela kružnoga gospodarstva integriraju u sve industrije EU-a i istodobno se osigurava da povećana kružnost doprinosi i konkurentnosti industrija EU-a;

22. POZDRAVLJA najavu Komisije da će procijeniti mogućnosti za daljnje promicanje kružnosti u industrijskim procesima u kontekstu revizije Direktive o industrijskim emisijama²³ i referentnih dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama te ujedno razjasniti primjenjivost zakonodavstva o otpadu; PODUPIRE Komisiju u proširenju programa EU-a za provjeru tehnologija zaštite okoliša i u povećanju njegove vidljivosti;
23. POZDRAVLJA ažuriranu strategiju EU-a za biogospodarstvo²⁴ i njezinu usmjerenost na uključivanje kružnoga gospodarstva u sve sektore u kojima se upotrebljavaju materijali na biološkoj osnovi te PREPOZNAJE da se kružnim biogospodarstvom može poduprijeti razvoj novih proizvoda visoke vrijednosti koji se dobivaju iz odgovarajućeg industrijskog otpada ili od materijala iz nusproizvoda; ISTIČE da proizvodi i materijali na biološkoj osnovi, baš kao i svi drugi proizvodi, moraju biti sigurni za okoliš i ne smiju ugrožavati recikliranje tokova otpada ili mjere za sprečavanje nastanka otpada kako bi imali važnu ulogu u budućnosti; NAGLAŠAVA potrebu za primjenom metodologija koje se temelje na cijelom životnom ciklusu kako bi se utvrdio njihov utjecaj na okoliš i potrošnju energije;
24. POZIVA na ulaganje u europske kapacitete za primjenu kružnih sustava i sustava zatvorene petlje, s posebnim naglaskom na preradi energetske i resursno intenzivnih materijala te na kritičnim sirovinama i razvoju potrebnih održivih tehnologija povezanih s time;

Strateški pristupi ključnim lancima vrijednosti

(Opći aspekti)

25. PODUPIRE usmjerenost akcijskog plana za kružno gospodarstvo na predloženih sedam lanaca vrijednosti visokog učinka jer oni čine važan udio gospodarstva, zapošljavanja, utjecaja na okoliš i emisija stakleničkih plinova EU-a; POZDRAVLJA namjeru Komisije da uspostavi okvir politike za održive proizvode rješavanjem pitanja ključnih lanaca vrijednosti s pomoću sistemskih sektorskih strategija i istodobno NAGLAŠAVA potrebu za osiguravanjem usklađenosti tih strategija i za prevladavanjem socijalnih učinaka;

²³ Direktiva 2010/75/EU.

²⁴ 13229/18 – Komunikacija Komisije COM(2018) 673 final.

26. PODUPIRE plan Komisije da predstavi inicijativu za kružni pristup elektroničkim uređajima kako bi se radilo na otklanjanju utjecaja koji električni i elektronički uređaji za potrošače imaju na okoliš i kako bi se suzbilo preuranjeno zastarijevanje tih proizvoda, posebno produljenjem njihova životnog vijeka s pomoću zahtjeva za ekološki dizajn, olakšavanjem aktivnosti nadogradnje i popravka, osiguravanjem dostupnosti rezervnih dijelova, smanjenjem tog sve većeg toka otpada te osiguravanjem oporabe i ponovne uporabe vrijednih komponenti i sirovina, posebice kritičnih sirovina, u Europskoj uniji, istodobno iskorištavajući inovacije i tehnološke kapacitete te utvrđujući minimalne zahtjeve u vezi s energetsom učinkovitošću; POZDRAVLJA namjeru Komisije u tom kontekstu da predloži uvođenje jedinstvenog punjača;
27. PODUPIRE plan Komisije o reviziji Direktive o ograničenju opasnih tvari (RoHS)²⁵ kako bi se procijenila njezina učinkovitost i djelotvornost te usklađenost s drugim zakonodavstvom, posebice u pogledu područja primjene, definicija, zahtjeva, izuzeća i datumâ primjene iz Uredbe o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH)²⁶, Direktive o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi²⁷, Uredbe o postojanim organskim onečišćujućim tvarima²⁸ i Direktive o ekološkom dizajnu²⁹ kako bi se učvrstio i ojačao zakonodavni okvir EU-a o kemikalijama i pojednostavio postupak donošenja odluka;

²⁵ Direktiva 2011/65/EU (izmijenjena Direktivom 2017/2102/EU).

²⁶ Uredba 1907/2006/EZ.

²⁷ Direktiva 2012/19/EU.

²⁸ Uredba 2019/1021/EU.

²⁹ Direktiva 2009/125/EZ.

28. PODUPIRE Komisiju u svim inicijativama kojima se potiče sprečavanje nastanka otpadne električne i elektroničke opreme (EE otpad), kao i njezino odvojeno prikupljanje, što se posebno odnosi na otpadne elektroničke uređaje visoke vrijednosti, u svrhu bolje pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranje; ISTIČE da bi se djelovanjem u cilju promicanja takvih mjera u obzir trebali uzeti aspekti supsidijarnosti i već postojeći nacionalni sustavi te da bi, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće i ekonomski razumno, preostalu vrijednost i funkcionalnost elektroničkih uređaja trebalo povećati do najveće moguće mjere; ISTIČE važnost sprečavanja nezakonitih pošiljaka rabljene električne i elektroničke opreme koja više nije prikladna za ponovnu uporabu kako bi se izbjegao negativan utjecaj na zdravlje i okoliš te kako bi kritične sirovine ostale unutar EU-a;
29. POZIVA Komisiju da, među ostalim na temelju izvješća Zajedničkog istraživačkog centra, predloži sustav ocjenjivanja mogućnosti popravka električnih i elektroničkih proizvoda kako bi se potrošače informiralo u kojoj je mjeri te proizvode moguće popraviti;

(Baterije i vozila)

30. POZDRAVLJA prijedlog Komisije o novom regulatornom okviru za baterije³⁰, kojim će se nastojati osigurati siguran, kružni i održiv lanac vrijednosti za sve baterije i kojim će se uvesti mjere za zadržavanje vrijednosti i optimizaciju, od faze dizajna i proizvodnje pa sve do uporabe i ponovne uporabe, ponovne proizvodnje i recikliranja, te kojim će se nastojati potaknuti uporaba punjivih baterija u slučajevima u kojima je to primjereno;
31. PODUPIRE namjeru Komisije da predloži reviziju Direktive o otpadnim vozilima³¹ u cilju poboljšanja kružnosti u automobilskom sektoru, među ostalim i odredbama o održivom dizajnu i što većem stupnju mogućnosti popravka te boljim izvršenjem kako bi se riješili problemi „nestalih” vozila i nezakonitog izvoza otpadnih vozila;

³⁰ 13944/20 + ADD 1 – COM(2020) 798 final.

³¹ Direktiva 2000/53/EZ.

(Ambalaža)

32. POZDRAVLJA namjeru Komisije da predloži reviziju Direktive o ambalaži i ambalažnom otpadu³² kako bi se osiguralo da se do 2030. sva ambalaža može ponovno upotrijebiti ili reciklirati na ekonomski izvediv način, čime bi se smanjila količina ambalaže i prekomjerno pakiranje, a time i ambalažni otpad; istodobno NAPOMINJE da se moraju poštovati higijenski standardi i standardi u pogledu sigurnosti hrane; NAPOMINJE da je Direktiva revidirana 2018. i da je državama članicama potrebno dovoljno vremena za njezinu provedbu; POTIČE Komisiju da, prema potrebi, uključi i odredbe povezane s recikliranim materijalima u ambalaži, slično pristupu koji se primjenjuje na plastične boce u Direktivi o plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu³³;
33. ISTIČE da bi, za postizanje tih ciljeva, revizijom Direktive o ambalaži i ambalažnom otpadu trebalo ažurirati i uspostaviti konkretnije, učinkovitije i lakše provedive odredbe za poticanje održive ambalaže na unutarnjem tržištu i smanjenje složenosti ambalaže, kako bi se poticala ekonomski izvediva rješenja i poboljšala mogućnost ponovne uporabe i recikliranja te kako bi se zabrinjavajuće tvari u ambalažnom materijalu svele na najmanju moguću mjeru, posebice u pogledu materijala za pakiranje hrane; ISTIČE da prodaja na veliko može doprinijeti smanjenju ambalažnog otpada; također ISTIČE da javni pristup fontanama za pitku vodu i pitkoj vodi iz slavine može doprinijeti smanjenju ambalažnog otpada te POTIČE Komisiju i države članice da promiču takve mjere; NAGLAŠAVA potrebu za jasno razumljivim označivanjem ambalaže kako bi se potrošače informiralo o mogućnosti njezina recikliranja i o tome gdje se ambalažni otpad mora odložiti kako bi se olakšalo recikliranje;
34. POZDRAVLJA namjeru Komisije da uspostavi pravila za sigurno recikliranje svih plastičnih materijala u materijale koji dolaze u dodir s hranom; TRAŽI od Komisije da utvrdi raspored za izdavanje odobrenja za mehaničke postupke za polietilen tereftalat (PET) te da u bliskoj suradnji s dotičnim proizvođačima izradi pravila za druge vrste plastike osim PET plastike;

³² Direktiva 94/62/EZ.

³³ Direktiva 2019/904/EU.

(Plastika)

35. **PODUPIRE** ciljeve Komisije utvrđene u Strategiji EU-a za plastiku³⁴ i **POZIVA** Komisiju da provede mjere predviđene u njoj te **POZIVA** Komisiju da izvijesti o njezinoj provedbi i utjecaju na okoliš, primjerice o emisijama stakleničkih plinova i stečenim iskustvima koja mogu utjecati na buduću politiku;
36. **PODSJEĆA** na važnost smanjenja potrošnje proizvoda za jednokratnu uporabu kada je to najbolje rješenje za okoliš, usklađenog tumačenja proizvoda obuhvaćenih Direktivom o plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu, označivanja proizvoda i razvoja standardiziranih metoda za mjerenje recikliranog sadržaja u proizvodima, po mogućnosti na temelju usklađenih metoda provjere; u tom kontekstu **ISTIČE** moguće koristi od proširene odgovornosti proizvođača;
37. **NAPOMINJE** da Direktiva o plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu već predstavlja dobru početnu točku za jedinstvenu kvotu za reciklirani sadržaj jednokratnih plastičnih boca za napitke; **NAGLAŠAVA** da su intenzivnije prikupljanje, razvrstavanje i recikliranje plastičnog otpada te strateška infrastruktura za visokokvalitetno recikliranje važni za države članice te **POZIVA** Komisiju da bez odgode predloži dodatne mjere za poticanje veće potražnje za recikliranim materijalima, da ograniči izvoz plastičnog otpada izvan EU-a i da zatvori petlju recikliranja plastične ambalaže, na primjer poticanjem sustava povratne naknade ili proširene odgovornosti proizvođača te utvrđivanjem minimalnih zahtjeva EU-a za reciklirani sadržaj u plastičnim proizvodima;
38. **POTIČE** Komisiju i države članice da podupiru pilot-projekte i širu primjenu novih inovativnih tehnologija, kao što su napredno mehaničko ili kemijsko recikliranje plastike, no da se pritom pobrinu da se njima smanjuje ukupni utjecaj na okoliš iz perspektive životnog ciklusa; **POZIVA** Komisiju da istraži bi li kemijsko recikliranje moglo postati održiv način recikliranja plastike i da odredi uvjete pod kojima se ono treba smatrati načinom recikliranja otpada kako je definirano u Okvirnoj direktivi o otpadu³⁵;

³⁴ 5477/18 + ADD 1 – Komunikacija Komisije COM(2018) 28 final.

³⁵ Direktiva 2008/98/EZ (zadnje izmijenjena Direktivom 2018/851/EU).

39. ISTIČE da bi se svaka potencijalna primjena plastike na biološkoj osnovi, biorazgradive plastike ili plastike koja se može kompostirati trebala temeljiti na procjenama utjecaja na okoliš tijekom životnog ciklusa, uzimajući u potpunosti u obzir ulogu obnovljivih materijala u ublažavanju klimatskih promjena, očuvanju bioraznolikosti i u sigurnosti opskrbe hranom; stoga POZIVA Komisiju da razvije jasan okvir politike za plastiku na biološkoj osnovi, biorazgradivu plastiku ili plastiku koja se može kompostirati kako bi se spriječilo zavaravanje potrošača te kako bi se smanjilo bacanje plastičnog otpada u okoliš i nenamjerno onečišćenje, kako bi se osigurala odgovarajuća obrada i izbjeglo ugrožavanje recikliranja drugih vrsta plastičnog otpada;
40. PODUPIRE Komisiju u ograničavanju namjerno dodane mikroplastike i rješavanju problema onečišćenja plastičnim peletima što je prije moguće kako bi se zaštitili okoliš i zdravlje ljudi, te u daljnjem razvoju i usklađivanju metoda za mjerenje nenamjerno ispuštene mikroplastike iz proizvoda kao što su tekstil, gume, boje i premazi, u cilju poduzimanja daljnjih mjera za sprečavanje onečišćenja iz tih izvora, te PREDLAŽE da se nastavi s radom koji je u tijeku u okviru zajedničke provedbene strategije iz Okvirne direktive o pomorskoj strategiji³⁶;
41. PODUPIRE sve napore za popunjavanje nedostataka u znanstvenim spoznajama o mikroplastici u okolišu, među ostalim na tlu i u zraku, vodi za piće, bioti i hrani, te o njezinim izvorima i utjecaju na zdravlje ljudi;
42. POZIVA Komisiju da iznese svoje obveze u pogledu mikroplastike, uključujući preventivne mjere za smanjenje mikroplastike u okolišu; ISTIČE da je potrebno poduzeti preventivne mjere tijekom cijelog životnog ciklusa, kao što je proizvodnja proizvoda na način kojim se sprečavaju emisije mikroplastike ili opremanje perilica rublja filtrima;

³⁶ Direktiva 2008/56/EZ.

43. POZDRAVLJA najavu Komisije o sveobuhvatnoj strategiji EU-a za tekstil i POZIVA Komisiju da tu strategiju razvije u skladu s bojaznima i preporukama koje je Vijeće³⁷ već izrazilo, među ostalim s pomoću mjera za ekološki dizajn i informiranje potrošača (sustav označivanja) te, prema potrebi, sustava proširene odgovornosti proizvođača, kao i uz svođenje zabrinjavajućih tvari na najmanju moguću mjeru i njihovo postupno uklanjanje iz upotrebe, uzimajući u obzir cjelokupni životni ciklus pređe, tkanina i tekstila, uključujući njihov doprinos emisijama stakleničkih plinova te utjecaj na okoliš, zdravlje i radne uvjete; POZIVA Komisiju da razmotri sektorsko zakonodavstvo; PODUPIRE uvrštenje prijedloga o zabrani uništavanja neprodane trajne robe u predstojeću strategiju EU-a o tekstilu; NAPOMINJE da strategijom ne bi trebalo obuhvatiti samo nove zahtjeve za proizvođače iz EU-a, nego i alate za poticanje promjena u ponašanju potrošača, održive tehnologije recikliranja i poticanje potražnje za recikliranim tekstilom, s obzirom na to da će države članice od 2025. morati uvesti obvezno odvojeno prikupljanje tekstilnog otpada; POTIČE Komisiju da analizira utjecaj „brze mode” na okoliš;
44. ISTIČE poseban utjecaj koji je kriza prouzročena bolešću COVID-19 imala na taj sektor na globalnoj razini i potrebu za suradnjom s dionicima, među ostalim s potrošačima i mrežama za društveni oporavak, kako bi ga se obnovilo u skladu s održivijim i konkurentnijim poslovnim modelima koji su u većoj mjeri kružni, pritom stvarajući vrijednost, radna mjesta te otporne, okolišno prihvatljive i socijalno pravedne lance vrijednosti, što obuhvaća postupno uklanjanje zabrinjavajućih tvari iz ciklusa materijala u Europi i izvan nje;
45. NAGLAŠAVA da postupak uporabe kao odgovor na krizu prouzročenu bolešću COVID-19 može poslužiti kao prilika za povećanje ulaganja u održiva rješenja i poslovne modele, što obuhvaća proizvodnju vlakana dobivenih od bioloških sirovina i otpada, uključujući vunu, učinkovita postrojenja za odvojeno prikupljanje i pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje pri kojemu od odjeće nastaje nova odjeća, visokokvalitetne tehnologije recikliranja te postrojenja za stvaranje vrijednosti iz nastalih tokova otpada, kao i ulaganja u održiva inovativna rješenja za dizajn, kao što je „inteligentni tekstil”;

³⁷ 12791/19 – Zaključci Vijeća od 4. listopada 2019.: „Više kružnosti – prijelaz na održivo društvo”.

46. PONOVRNO ISTIČE da se u sektoru građevinarstva i zgradâ troše iznimno velike količine materijala i energije i proizvode visoke emisije stakleničkih plinova te da su za taj sektor potrebna integrirana načela održivosti i kružnosti tijekom cijelog životnog ciklusa; stoga POZDRAVLJA sveobuhvatan pristup Komisije izgrađenom okolišu s obzirom na znatne ugrađene i operativne emisije stakleničkih plinova iz građevinskih radova te utjecaj tih radova na okoliš (zgrade, infrastruktura i izgrađena imovina) tijekom njihova životnog ciklusa te NAPOMINJE da to podrazumijeva zahtjeve i moguće doprinose industrije proizvodnje građevnih proizvoda, kao i građevinske industrije i industrije nekretnina, za klimatski neutralnu, energetske i resursno učinkovitu te kružnu Europu koja pogoduje bioraznolikosti; PREDLAŽE da se u obzir uzmu socijalni aspekti ozelenjivanja sektora građevinarstva i zgradâ; PODSJEĆA da je od Komisije zatražilo da ispita mogućnosti primjene sustava proširene odgovornosti proizvođača za poticanje kružnih poslovnih modela u sektoru građevinarstva i zgradâ; NAGLAŠAVA da je za postizanje tih ciljeva važno osigurati odgovarajuće osposobljavanje i usavršavanje za sva radna mjesta povezana s građevinarstvom;
47. POZDRAVLJA donošenje komunikacije Komisije naslovljene „Val obnove za Europu”³⁸, ISTIČUĆI da takav val obnove ima znatan potencijal za povećanje održivosti izgrađenog okoliša jer bi se njime smanjila potrošnja resursa i energije te emisije stakleničkih plinova koje nastaju tijekom rada zgrade (obnova s učinkovitim iskorištavanjem resursa i energije) i koje su ugrađene u zgradu, dulje bi se upotrebljavali ugrađeni resursi i potrebna energija, što bi doprinijelo usporavanju ciklusa materijala, ponovno bi se upotrebljavali građevni elementi i proizvodi, upotrebljavali bi se proizvodi, materijali i sekundarne sirovine na biološkoj osnovi, smanjile bi se zabrinjavajuće tvari u materijalima tijekom njihova životnog ciklusa, očuvala bi se kulturna baština i urbane strukture te bi se zaštitila ili otvorila radna mjesta za visokokvalificirane radnike; ISTIČE koristi od uvođenja zahtjeva kao što su digitalne putovnice za zgrade i deklaracije o utjecaju proizvoda na okoliš; NAPOMINJE da je radove obnove potrebno provesti u skladu s najvišim izvedbenim standardima kako bi se doprinijelo klimatski neutralnoj Europi i izbjegli učinci ovisnosti o energiji i CO₂ tijekom predstojećih desetljeća;

³⁸ 11855/20 + ADD 1 – Komunikacija Komisije COM(2020) 662 final.

48. ISTIČE kako je važno raditi na održivosti svih građevnih proizvoda, među ostalim sekundarnih sirovina, kao i zgrada, infrastrukture i druge izgrađene imovine te ujedno ispunjavati tehničke, funkcionalne, socijalne, okolišne i zdravstvene zahtjeve te zahtjeve povezane s energetsom i resursnom učinkovitošću; ISTIČE da se, u sklopu postizanja ciljeva održivosti EU-a, procjenama utjecaja na okoliš i uporabe resursa te procjenama emisija stakleničkih plinova povezanima sa životnim ciklusom za zgrade, gradove, regije i nacionalni fond zgrada može poduprijeti razvoj prema kružnom i klimatski neutralnom fondu zgrada u Europi koji pogoduje bioraznolikosti; NAPOMINJE da EU-ov okvir „Level(s)” može poslužiti kao platforma za procjenu i usporedbu utjecaja na okoliš tijekom životnog ciklusa³⁹; PODSJEĆA da se Okvirnom direktivom o otpadu Komisiju obvezuje da razmotri ciljeve za recikliranje građevinskog otpada;
49. POZDRAVLJA prijedlog Komisije o promicanju inicijativa za smanjenje prekrivanja tla i obnovu napuštenih i neiskorištenih područja te za povećanje sigurne, održive i kružne uporabe iskopane zemlje, prepoznajući da bi se kružnošću mogao smanjiti otisak uporabe zemljišta i doprinijeti obnovi ekosustava; NAGLAŠAVA da države članice trebaju u potpunosti provesti postojeće zakonodavstvo, posebno ono o mreži Natura 2000⁴⁰, kako bi se spriječili negativni utjecaji novih građevina na bioraznolikost;
50. NAGLAŠAVA da je kao temelj za izgradnju ili obnovu zgrada u skladu s načelima održivosti i kružnosti preduvjet dostupnost sigurnih, visokokvalitetnih resursno i energetski učinkovitih građevnih proizvoda za koje su dostupne tehničke, klimatske, okolišne i zdravstvene informacije o građevnim proizvodima te ISTIČE da bi se za njihovu proizvodnju u najvećoj mogućoj mjeri trebale upotrebljavati visokokvalitetne i certificirane sekundarne sirovine ili održivo proizvedeni proizvodi i materijali na biološkoj osnovi;

³⁹ https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/levels_en.

⁴⁰ Na temelju direktiva 92/43/EEZ (Direktiva o staništima) i 2009/147/EZ (Direktiva o pticama).

(Hrana, voda i hranjive tvari)

51. ISTIČE da bi svaka nova inicijativa o zamjeni proizvoda za jednokratnu uporabu u prehrambenom sektoru na tehnički i ekonomski izvediv način trebala biti usko povezana s evaluacijom mjera uspostavljenih u okviru provedbe Direktive o plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i s pripremom inicijative politike za održive proizvode;
52. ISTIČE da je voda sve dragocjeniji resurs i PODSJEĆA na to da se u postupku pročišćavanja otpadnih voda i iz kanalizacijskog mulja mogu oporabiti dragocjeni resursi te da ponovna uporaba vode u poljoprivredi i drugim sektorima, primjerice u industrijskim procesima, može doprinijeti učinkovitoj uporabi vode; NAGLAŠAVA da ponovna uporaba pročišćenih komunalnih otpadnih voda za navodnjavanje u nekim slučajevima može imati manji utjecaj na okoliš nego iskorištavanje prirodnih izvora vode; POZDRAVLJA namjeru Komisije da donese integrirani akcijski plan za upravljanje hranjivim tvarima i namjeru Komisije da razmotri reviziju direktiva o pročišćavanju otpadnih voda⁴¹ i o kanalizacijskom mulju⁴² što je prije moguće kako bi se povećao njihov doprinos kružnom gospodarstvu i istodobno zajamčila zaštita okoliša te zdravlja ljudi i životinja, što bi obuhvaćalo postupno uklanjanje zabrinjavajućih tvari iz ciklusa materijala, što je u skladu i s Uredbom o gnojivima⁴³;

Sprečavanje nastanka otpada, stvaranje prilika

(Sprečavanje nastanka i priprema za ponovnu uporabu, recikliranje ili druge vrste uporabe)

53. POZDRAVLJA usredotočenost na sprečavanje nastanka otpada u akcijskom planu za kružno gospodarstvo i ISTIČE da se mnoga rješenja odnose na učinkovitu politiku proizvoda koju je potrebno pretvoriti u konkretna djelovanja i mjere kojima se promiče sprečavanje nastanka otpada, kao što je produljenje životnog vijeka proizvoda;

⁴¹ Direktiva Vijeća 91/271/EEZ.

⁴² Direktiva Vijeća 86/278/EEZ.

⁴³ Uredba 2019/1009/EU.

54. ISTIČE da su revizijom Okvirne direktive o otpadu postavljene visoke ambicije i NAPOMINJE da bi se njihovo ostvarivanje moglo olakšati ulaganjima potaknutima instrumentom *Next Generation EU* i VFO-om te drugim financijskim instrumentima; PRIMA NA ZNANJE preostale izazove u provedbi i potrebu za primjenom najboljih praksi pri korištenju gospodarskim instrumentima kao što je proširena odgovornost proizvođača; u tom kontekstu ISTIČE ulogu proširene odgovornosti proizvođača u postizanju ciljeva povezanih sa sprečavanjem nastanka otpada i gospodarenjem otpadom te u poticanju kružnoga gospodarstva; POZIVA države članice da pojačaju provedbu postojećih sustava proširene odgovornosti proizvođača i POTIČE Komisiju da, prema potrebi, ispita mogućnost proširenja te odgovornosti na dodatne skupine proizvoda;
55. POTIČE Komisiju da razmotri uspostavljanje skupa ambicioznih i provjerljivih ciljeva smanjenja otpada za tokove otpada s najvećim utjecajem; ISTIČUĆI da bi se svi novi prijedlozi trebali temeljiti na sveobuhvatnoj procjeni učinka i UVAŽAVAJUĆI da su ambiciozni ciljevi za recikliranje komunalnog otpada, ambalaže i plastike za jednokratnu uporabu odobreni 2018. i 2019. i tek su u postupku provedbe u državama članicama, POTIČE Komisiju da u okviru nekoliko predstojećih revizija zakonodavstva o otpadu objedini povezane inicijative; NAGLAŠAVA potrebu za jačanjem sustava za popravak i ponovnu uporabu u EU-u i POZIVA Komisiju da razmotri intenziviranje rasprave na razini EU-a o sustavima za popravak i ponovnu uporabu određenih proizvoda;
56. PODUPIRE jačanje sustavâ za odvojeno prikupljanje i sustavâ za selektivno razvrstavanje u EU-u kojima se za građane EU-a osiguravaju jasnoća i praktičnost, čime se omogućuje postizanje povećanih ciljeva recikliranja i poboljšanje kvalitete te troškovne i resursne učinkovitosti sekundarnih sirovina, međutim ISTIČE da se pri svakom pojednostavnjenju sustavâ odvojenog prikupljanja na razini EU-a moraju poštovati posebnosti država članica te načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, kao i da se potrebno oslanjati na najbolju praksu; ISTIČE da je potrebno razviti tehnike odvojenog prikupljanja te inovativnog razvrstavanja i recikliranja, kao i povećati kapacitete recikliranja kako bi se osigurala odgovarajuća obrada odvojeno prikupljenog otpada u EU-u;

57. NAGLAŠAVA potrebu za poboljšanjem sustava za gospodarenje otpadom i kružnih sustava za gospodarenje otpadom u skladu s hijerarhijom otpada te stoga ISTIČE važnost postupnog uklanjanja zabrinjavajućih tvari iz upotrebe, zbog čega se ZALAŽE za poboljšanu kružnost netoksičnih sekundarnih sirovina u netoksičnom okolišu; stoga POZDRAVLJA donošenje komunikacije Komisije naslovljene „Strategija održivosti u području kemikalija – Prelazak na netoksični okoliš”⁴⁴;
58. ISTIČE potrebu za dodatnim ulaganjima u inovacije i infrastrukturu u vezi s tehnologijama i kapacitetima za pripremu za ponovnu uporabu, razvrstavanje i visokokvalitetno recikliranje u Europi, no napominje da je potrebno izgraditi relevantnu infrastrukturu i upravljati njome, u nekim slučajevima i za druge vrste uporabe, uz istodobno poštovanje hijerarhije otpada i svođenje štetnih utjecaja na okoliš i klimu na najmanju moguću mjeru te, prema potrebi, pružiti potporu MSP-ovima u tom sektoru; nadalje NAGLAŠAVA da poboljšanje i povećanje kapaciteta za recikliranje te promicanje slogana „reciklirano u Europi” mogu biti učinkovit način za smanjenje izvoza otpada;

(Jačanje europskog tržišta sekundarnih sirovina; pošiljke otpada)

59. POZDRAVLJA predstojeću reviziju Uredbe EU-a o pošiljkama otpada⁴⁵ kako bi se dodatno regulirale pošiljke otpada, posebno izvoz otpada u treće zemlje koji bi mogao biti štetan za okoliš i zdravlje ljudi u odredišnim zemljama, kako bi se osigurale učinkovite kontrole pošiljaka i pojačala provedba zakonodavstva protiv nezakonitih pošiljaka otpada, a postupci ujedno učinili učinkovitijima s pomoću digitalnih rješenja i elektroničke razmjene podataka, a da se pritom ne utječe na razinu zaštite okoliša, te kako bi se osiguralo neometano funkcioniranje pošiljaka otpada unutar EU-a, što je ključno za izgradnju snažnog jedinstvenog tržišta sekundarnih sirovina na temelju visokih standarda u području zaštite okoliša i transparentnosti;

⁴⁴ 11976/20 + ADD 1 – Komunikacija Komisije COM(2020) 667 final.

⁴⁵ Uredba 1013/2006/EZ.

60. ISTIČE važnost jačanja unutarnjeg tržišta sekundarnih sirovina na temelju visokih standarda u području okoliša, sigurnosti i kvalitete te visoke transparentnosti kako bi se poboljšala opskrba sekundarnim sirovinama i optimizirala njihova uporaba, čime bi se smanjila ovisnost EU-a o primarnim resursima i povećala strateška autonomija te istodobno očuvalo otvoreno gospodarstvo; NAGLAŠAVA potrebu za poticanjem uporabe sekundarnih sirovina u novim proizvodima; u tom kontekstu NAGLAŠAVA važnost razvijanja europskih i promicanja globalnih standarda i certifikacije u pogledu sadržaja i kvalitete sekundarnih sirovina, za korist cijelog lanca vrijednosti, i važnost korištenja javnom nabavom za poticanje potražnje za njima te POZIVA države članice i europske institucije da iskoriste te alate;
61. POTIČE Komisiju da procijeni izvedivost uspostave promatračke skupine za tržište ključnih sekundarnih sirovina s pomoću digitalne platforme kako bi se, među ostalim, mapirale ponuda i potražnja za recikliranim sekundarnim sirovinama i time pospješilo unutarnje tržište sekundarnih sirovina te kako bi se omogućila uspješna suradnja među poduzećima, čime bi se promicali industrijska simbioza i industrijski savezi;
62. NAGLAŠAVA važnost usklađenih kriterija za prestanak statusa otpada i važnost standardizacije, zahvaljujući kojima se tržište sekundarnih sirovina može znatno poboljšati; POZDRAVLJA planove Komisije da ispita mogućnost razvoja dodatnih kriterija za prestanak statusa otpada na razini EU-a za određene tokove otpada, u slučajevima u kojima je to primjereno; NAPOMINJE da bi ti kriteriji trebali biti administrativno operabilni; POTIČE Komisiju da proširi taj postupak i na nusproizvode;

(Odlaganje otpada na odlagalištima i spaljivanje otpada)

63. NAGLAŠAVA potrebu da se otpad obrađuje na najvišoj mogućoj razini hijerarhije otpada i da se što prije okonča odlaganje neobrađenoga komunalnog otpada na odlagalištima u svim državama članicama, uzimajući u obzir posebne okolnosti u najudaljenijim regijama, te PODSJEĆA na štetne utjecaje koje odlaganje na odlagalištima ima za okoliš, klimatske promjene i cilj uspostave kružnoga gospodarstva; NAGLAŠAVA važnost odvojenog prikupljanja, razvrstavanja i visokokvalitetnog recikliranja te svođenja potrebe za spaljivanjem na najmanju moguću mjeru; NAGLAŠAVA potrebu za usmjerenijim djelovanjem u cilju sprečavanja nezakonitog odlaganja otpada i gospodarenja otpadom na način koji je prihvatljiv za okoliš; NAGLAŠAVA potrebu za izgradnjom relevantne infrastrukture i upravljanjem njome tako da se štetni utjecaji na zdravlje, okoliš i klimatske promjene svedu na najmanju moguću mjeru;

Kružno gospodarstvo i digitalne tehnologije

64. ISTIČE da je digitalizacija ključna za funkcioniranje kružnoga gospodarstva jer se njome poboljšava učinkovitost resursa i zadržavanje vrijednosti duž lanaca vrijednosti, primjerice omogućivanjem protoka informacija o proizvodima, čime se stvaraju transparentnost i povjerenje za poduzeća, regulatorna tijela i potrošače te ujedno osigurava visoka razina sigurnosti podataka; POTIČE Komisiju da podnese prijedlog o putovnicama za digitalne proizvode, kojima bi se omogućilo praćenje i sljedivost proizvoda te koje bi, među ostalim, sadržavale informacije o podrijetlu, sastavu, što obuhvaća prisutnost zabrinjavajućih tvari, udio kritičnih sirovina i udio recikliranog materijala, te o mogućnostima ili uputama za ponovnu uporabu, popravak, prikupljanje nakon odlaganja, rastavljanje i zbrinjavanje dotičnog proizvoda kao otpada; ISTIČE mogućnosti koje digitalne tehnologije pružaju za učinkovitije gospodarenje otpadom, od prikupljanja, razvrstavanja, uporabe i obrade otpada do boljeg planiranja kapaciteta za recikliranje;

65. POTIČE Komisiju da u suradnji s državama članicama i dionicima uspostavi standardizirani europski podatkovni prostor za pametnu kružnu primjenu, s podacima o lancima vrijednosti i informacijama o proizvodima; TRAŽI od Komisije da u suradnji s državama članicama procijeni koje se postojeće baze podataka te podaci prikupljeni u okviru zakonodavnih instrumenata mogu upotrijebiti kao početna točka za putovnice za digitalne proizvode; NAGLAŠAVA potrebu za standardima i protokolima za razmjenu podataka kako bi se zajamčile interoperabilnost i sigurnost uporabe podataka;
66. POTVRĐUJE potrebu za smanjenjem ugljičnog, energetskog i materijalnog otiska IKT-a, digitalnih tehnologija, digitalno omogućenih rješenja i povezanih usluga; POTIČE Komisiju da uspostavi zahtjeve u vezi s ekološkim dizajnom za sustave IKT-a te električne i elektroničke uređaje, ili da prilagodi postojeće zahtjeve, kako bi se povećale trajnost i mogućnost ponovne uporabe, popravka i recikliranja te olakšalo rastavljanje i ekstrakcija komponenata i neopasnih tvari radi ponovne uporabe, pri čemu je poseban naglasak na kritičnim sirovinama;
67. POTIČE Komisiju i relevantne dionike da pri provedbi djelovanja iz akcijskog plana za kružno gospodarstvo obuhvate sve mogućnosti održive digitalizacije; POTIČE države članice da mobiliziraju javna i privatna ulaganja, među ostalim u okviru planova za oporavak i otpornost, kojima se podupire postizanje klimatske neutralnosti i kružnoga gospodarstva, uključujući uz doprinos sektora IKT-a;

Omogućivanje, promicanje i uključivanje načela kružnosti na jedinstvenom tržištu

(Jedinstveno tržište koje dobro funkcionira)

68. ISTIČE da je dobro funkcioniranje jedinstvenog tržišta ključno za uspjeh zelene i digitalne tranzicije jer stvara kritičnu masu za poticanje inovativne i održive proizvodnje i potrošnje;

69. NAGLAŠAVA potrebu za jasnim i dosljednim okvirom učinkovitih regulatornih i neregulatornih alata, posebice za usklađivanjem i uzajamnim priznavanjem, kako bi se povećala konkurentnost održivih i kružnih modela te stvorilo povjerenje i stabilnost za dionike; u tom kontekstu ISTIČE potrebu za promicanjem ulaganja i činjenicu da gospodarski instrumenti mogu biti važno sredstvo za poticanje konkurentnosti kružnih poslovnih modela;
70. ISTIČE problem asimetrije na jedinstvenom tržištu do koje će doći zbog istodobne prisutnosti linearnih proizvoda (koji se proizvode uz niske troškove, bez ograničenja u pogledu okoliša) i kružnih proizvoda (koji se proizvode u skladu s načelima kružnoga gospodarstva), među ostalim zbog povećane internetske trgovine proizvodima; stoga ISTIČE ulogu učinkovitog nadzora tržišta na razini EU-a na temelju nove Uredbe o nadzoru tržišta⁴⁶ te ulogu izvršavanja, u korist potrošača, ali i za osiguravanje jednakih uvjeta za poduzeća;
71. ISTIČE važnost jasnog i dosljednog regulatornog okvira za usmjeravanje javnih i privatnih ulaganja u inovativno kružno poduzetništvo i infrastrukturu kako bi se osigurao prijelaz na klimatski neutralan EU do 2050.; NAGLAŠAVA važnost programa održivog financiranja, a posebice taksonomije EU-a, koja će pružiti smjernice za utvrđivanje aktivnosti koje doprinose prijelazu na kružno gospodarstvo; stoga ISTIČE potencijal koji financiranje iz instrumenta *Next Generation EU* i VFO-a ima za iskorištavanje privatnog kapitala radi potpore ulaganjima u kružne prakse te POZIVA sve države članice da svoje planove za oporavak i otpornost iskoriste za poticanje kružnih ulaganja; POZIVA Komisiju da razvije kriterije kružnosti u kontekstu Uredbe o taksonomiji⁴⁷, kao i odgovarajuće zahtjeve objavljivanja u kontekstu Direktive o nefinancijskom izvješćivanju⁴⁸, te da se pobrine da ti kriteriji i zahtjevi budu međusobno usklađeni;

⁴⁶ Uredba 2019/1020/EU.

⁴⁷ Uredba 2020/852/EU.

⁴⁸ Direktiva 2014/95/EU.

72. NAGLAŠAVA da su smanjenje i postupno ukidanje subvencija štetnih za okoliš ključne sastavnice prijelaza na kružno gospodarstvo;
73. PREPOZNAJE komplementarnu funkciju koju nacionalni paketi poticaja imaju u ponovnom pokretanju i preobrazbi naših gospodarstava prema kružnosti i CIJENI to što je u nedavno objavljenim preporukama za pojedine zemlje u okviru postupka europskog semestra naglasak bio na usmjeravanju takvih djelovanja; NAPOMINJE da se učinkovita dodjela sredstava može poduprijeti uzajamnim učenjem, savjetodavnim uslugama i tehničkim savjetovanjem;

(Istraživanje, informiranje, obrazovanje i osposobljavanje te osnaživanje civilnog društva)

74. NAGLAŠAVA da su istraživanje, inovacije, informiranje, obrazovanje i osposobljavanje te suradnja s poslovnim i industrijskim sektorom ključni za prijelaz na kružno gospodarstvo, posebice u podizanju svijesti šire javnosti, oblikovatelja politika i drugih relevantnih dionika kako bi im se omogućilo punopravno sudjelovanje u prijelazu na održiviji način života i obrasce potrošnje;
75. ISTIČE da u obzir treba uzeti socijalnu dimenziju prijelaza na kružno gospodarstvo razmatranjem potreba za razvojem vještina (prekvalifikacija i usavršavanje), cjeloživotnim učenjem, prilagodbom i unaprjeđenjem sustava obrazovanja i osposobljavanja i promjenom ponašanja te potreba za socijalno uključivom i pravednom tranzicijom, kao i posebnih izazova specifičnih društvenih skupina te država članica i regija; NAGLAŠAVA važnost Novog programa vještina za Europu⁴⁹ u kontekstu kružnog i zelenog oporavka te digitalne tranzicije;

⁴⁹ 9349/20 – Komunikacija Komisije COM(2020) 274 final.

76. ISTIČE važnu ulogu i potencijal koji gradovi i regije imaju za prijelaz na kružno gospodarstvo, kao i važnost lokalnih pristupa, te NAGLAŠAVA znatan potencijal koji financiranje iz instrumenta *Next Generation EU* i instrumenata kohezijske politike ima u podupiranju urbanih i regionalnih kružnih inicijativa i otvaranju radnih mjesta na lokalnoj razini;
77. NAGLAŠAVA da namjensko financiranje istraživanja i inovacija u okviru predloženog programa Obzor Europa za razdoblje 2021. – 2027. može doprinijeti daljnjem razvoju vodeće uloge Europe u području održivih i kružnih tehnologija te inovativnih kružnih poslovnih modela;
78. PREPOZNAJE važne izazove s kojima se suočavaju MSP-ovi i potrebu za podupiranjem izgradnje kapaciteta MSP-ova s pomoću postojećih mreža, kao što su Europski centar znanja o učinkovitosti resursa (EREK) ili Europska poduzetnička mreža (EEN), te ISTIČE važnost klastera kojima se olakšavaju tranzicije te važnost uvođenja i prihvaćanja kružnih inovacija, novih tehnologija i industrijske simbioze među MSP-ovima; NAGLAŠAVA da centri stručnosti i inovacijska infrastruktura kojima poduzetnici imaju najširi mogući pristup i u kojima će moći steći vještine povezane s ekološkim dizajnom i zelenim poslovanjem imaju važnu ulogu u postizanju kružnoga gospodarstva;
79. ISTIČE ključnu ulogu koju angažman dionika ima u prijelazu na kružno gospodarstvo i poziva Komisiju da iskoristi potencijal Europske platforme dionika kružnog gospodarstva, koja se vodi zajedno s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom, te drugih platformi koje postoje u državama članicama;
80. PRIMJEĆUJE sve veći broj inicijativa za održivost, pogotovo u sektoru odjeće, među ostalim u okviru civilnog društva, te POZIVA Komisiju i države članice da se pridruže tom trendu i potiču ga;

Vodeća uloga na globalnoj razini

81. PODUPIRE ambiciju Komisije da promiče globalni prijelaz na kružno gospodarstvo, među ostalim i jačanjem međunarodne suradnje u tom pogledu;
82. ISTIČE zaključke Međunarodne stručne skupine za resurse u vezi s globalnim iskorištavanjem resursa te učinkom ekstrakcije i obrade materijalnih resursa i POZIVA Komisiju da istraži izvedivost definiranja „sigurnog operativnog prostora” za održivo iskorištavanje prirodnih resursa te da pokrene globalni dijalog o upravljanju prirodnim resursima i mogućnostima za poboljšanje trenutačne situacije, među ostalim i s pomoću međunarodnog sporazuma;
83. POZDRAVLJA inicijative Komisije za olakšavanje bilateralnih i multilateralnih dijaloga i uključivanje kružnoga gospodarstva u sporazume o slobodnoj trgovini, u instrumente financiranja u okviru vanjske politike EU-a te u širenje razumijevanja i potpore načelima kružnoga gospodarstva u svijetu, primjerice u okviru misija za kružno gospodarstvo; POZIVA Komisiju i države članice da nastave surađivati u svim relevantnim forumima, među ostalim u Općoj skupštini UN-a i Skupštini UN-a za okoliš; u tom kontekstu POZDRAVLJA prijedlog Komisije o pokretanju inicijative pod nazivom „Globalni savez za kružno gospodarstvo i učinkovitost resursa – ususret pravednim tranzicijama” na petom sastanku Skupštine UN-a za okoliš (UNEA-5);
84. POZDRAVLJA inicijativu Komisije o postizanju globalnog sporazuma o plastici kako bi se njezin negativan utjecaj na okoliš, uključujući i utjecaj plastičnog otpada, sveo na najmanju moguću mjeru, OBVEZUJE se da će raditi na postizanju takvog globalnog sporazuma, posebno u cilju smanjenja morskog plastičnog smeća i mikroplastike, te POTIČE države članice i Komisiju da u međuvremenu nastave poduzimati djelovanja na nacionalnoj i regionalnoj razini;

85. NAGLAŠAVA važnost koju proces u okviru strateškog pristupa međunarodnom upravljanju kemikalijama (SAICM) ima u odlučivanju o snažnom okviru za dobro upravljanje kemikalijama i otpadom nakon 2020. na sljedećem sastanku međunarodne konferencije o upravljanju kemikalijama;
86. PODUPIRE ambiciozne međunarodne mjere u svim područjima politika koja su relevantna za ubrzavanje globalnog prijelaza na kružno gospodarstvo, kao što su gospodarenje otpadom, upravljanje kemikalijama i borba protiv nezakonitih pošiljaka otpada i kemikalija, u multilateralnim sporazumima o okolišu, kao što su Baselska konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada te Rotterdamska konvencija o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini;

Praćenje napretka prema postizanju kružnosti

87. NAGLAŠAVA važnost učinkovitog okvira za praćenje (što obuhvaća uporabu svemirske infrastrukture kao što su Copernicus i Galileo/EGNOS) kako bi se ocijenio napredak prema sigurnom i održivom, klimatski neutralnom i resursno učinkovitom kružnom gospodarstvu koje pogoduje bioraznolikosti;
88. POZDRAVLJA namjeru Komisije da ojača praćenje tranzicije i ažurira okvir za praćenje za kružno gospodarstvo i ISTIČE vrijedan doprinos procesa Bellagio u tom pogledu; međutim, NAGLAŠAVA da je važno izbjeći nepotrebna administrativna i ekonomska opterećenja te učinkovito iskoristiti postojeće statističke sustave i sustave praćenja;
89. PODSJEĆA da je potrebno dodatno poboljšati pokazatelje ili razmotriti razvoj novih pokazatelja kako bi se bolje obuhvatio životni ciklus proizvoda i usluga duž cijelog lanca vrijednosti te da je potrebno poboljšati prihvaćanje novih i kružnih poslovnih modela te pristupa upravljanju potrošnjom resursa; u tom pogledu POTIČE Komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama istraži kako bi se tim pokazateljima moglo utvrditi referentno mjerilo za okvirni cilj kružnog gospodarstva EU-a;

90. POTIČE Komisiju i druge institucije EU-a da surađuju na utvrđivanju inovativnih parametara za bolje ocjenjivanje kružnosti, i to iskorištavanjem digitalizacije, uz potpuno poštovanje socioekonomskih konteksta država članica; ISTIČE prednosti usklađivanja ažuriranog okvira s drugim postojećim instrumentima i inicijativama za održivost kako bi se u potpunosti proveli ciljevi održivog razvoja.
-